

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လါအီကူး ၃၁သီ ၂၀၂၂ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 22-191-11

ဒုပျာ်ယာ်ကီၢ်ရၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ- ပုၤမၤကမၢ်တၢ်ဖိလၢ တၢ်တသ့ၣ်ညါအီၤ
မၤသံကမၢ်ဖိတဂၤ, လါမုၤ ၂၀၂၂နံၣ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်မၤသံလၢအကဲထီၣ်သးဖဲ ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ် ဒုပျာ်ယာ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမုၤ ၂၃သီ, ၂၀၂၂နံၣ် မုၢ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပုၤဖိတၢ်စုကဝဲလၢတၢ်တသ့ၣ်ညါအီၤတဂၤ န့ၣ်လီၤဆူ စီၤအ---အဟံၣ် ဒီးခးသံအီၤလၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤနီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤအုၣ်သးထံၣ်ထွဲတၢ်ကဲထီၣ်သးသန့က့ အဝဲတသ့ၣ်ညါဝဲ ပုၤလၢအမၤသံတၢ်တဖၣ် ခီဖျါလၢတၢ်ခံး ဒီးတူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢတပူၤဖျဲးလၢကအိးထီၣ်ဝဲဒၣ်အမ့ၢ်ဘိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ် တၢ်အဟံၣ်ဖိဖိတဖၣ် ဆိကမိၣ်တယာ်ဝဲလၢ ပုၤမၤကမၢ်ကီၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကမၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤသးဖိ ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ တသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်ဝဲဒၣ်လၢ မုၢ်ပုၤဖိတၢ်စုကဝဲဖဲလဲၣ်တဖုလဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိတၢ်စုကဝဲအိၣ်ဝဲအါဖု လၢအဟူးဂဲၤ ဖဲလီၢ်ကဝီၤအံၤအပူၤ ပုၤယုာ်ဒီး KNDO, DKBA, PDF ဒီး SAC သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဖိတဖၣ် တသ့ၣ်ညါဝဲလၢ ဘၣ်မနုၤလၢပုၤမၤသံအဟံၣ်ဖိဖိတဂၤအံၤန့ၣ်လဲၣ် ဒီးဘၣ်မနုၢ်အယိ လီၢ်ကဝီၤပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါသ့ၣ် တဖၣ် တယိထံဃုသ့ၣ်ညါတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤ လၢတၢ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တီတၢ်တြၢ်အဂီၢ်ဘၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ တမ့ၢ်ထဲပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဖိတဖၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢန့ၣ်ဘၣ်. ဒုသဝီလၢအအိၣ် ဘူးအိၣ်တံၢ် ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး ပျံၤဝဲလၢခါဆူညါတၢ်ကဲထီၣ်အသးဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ.¹

(၁) တပတီၢ်- တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	တၢ်မၤသံ
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ	ဖဲလါမုၤ ၂၃သီ, ၂၀၂၂နံၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျိ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရၣ်)	ဟ---သဝီ, ခိးကလံကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်,

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ (လါမုၤ, ၂၀၂၂နံၣ်) အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤ ပုၤမၤသံကီးတၢ်တဂၤ ဖဲ (ဒုပျာ်ယာ်ကီၢ်ရၣ်) အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝီခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤသါတၢ်မၤဘၣ်ဒိ ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤလၢအဝဲနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအါထီၣ်အီၤ ဖဲ ပနီကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

	ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်
--	-------------------

ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ	
မံၤ	စီၤ အ---
သးနံၣ်	၅၀
မုၢ်/ ခွါ	ဟံၣ်ခွါ
ကလုာ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အိၣ် / တအိၣ်	အိၣ်
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	မၤစံာ်
တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ	ဘျုးဒး
တၢ်ဟံးမုၢ်ဒါ/ လီၢ်လၢ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးဒုသဝီ	ဟ---သဝီ

ပှၤလၢအမၤအပယုဲတၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၢ်လၢ	သုးကျိၤ/ သုးရၢၣ် / သုးတြိၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၢ်ကျဲ /သုးကလၢၤ	အခိၣ်အမံၤဒီးလီၢ်လၢ
တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ

(၂) တပတီၢ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရှဲပှၤပှၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.
 ဖဲ KHRG ပျီပှၤပှၤမၤတၢ်ဖိ ဒီးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သးတၢ်မၤသံတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဝံၤအလီၢ်ခံ အဝဲလဲၤဆူတၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ် ဒီးမၤတၢ်ထံၣ်လီၢ်သံကွၢ်ဒီးပှၤသၢၤဂၤန့ၣ်လီၤ.

၂. ကွဲးနီၣ်ပှၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂၤစုာ်စုာ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲဒ်လဲၣ်.
 ပှၤစံးဆၢတၢ်ထံၣ်လီၢ်သံကွၢ်သၢၤဂၤအကျိၤတဂၤ မ့ၢ်ဝဲပှၤသဝီဖိလၢအအိၣ်လၢဟံၣ်ပှၤ ဒီးထံၣ်ထွဲဝဲဒၣ်ပှၤမၤသံ ပှၤတူၢ်ဘၣ် တၢ်တဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

(၃) တပတီၢ်- ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်.

ဖဲလါမ့ၤ ၂၃သီ ၂၀၂၂ နံၣ် မုၢ်နီၤခီ ၁၀:၃၀ မံးနံး အဆၢကတီၢ် ဖဲလၢပုၤသဝီဖီသ့ၣ်တဖၣ် မံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပုၤမၤကမၢ် ကီၢ်မ့ၢ် (တဖၣ်) န့ၣ်လီၤဝဲဆူ စီၤအ---အဟံၣ်ပူၤ လၢအအိၣ်လၢ ဟ---သဝီ, ခွဲးကလံကၠုၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢ, ဒုပုၣ်ယၢ် ကီၢ်ရဲၣ် ဒီးခးသံအီၤလၢကျိၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤနီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဂၢ် ၀--- (ပုၤလၢအအိၣ်လၢဟံၣ် ပူၤဖဲတၢ် ကဲထီၣ်သးဆၢကတီၢ်) စံးဝဲဒၣ် ထဲတမံၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်လၢပုၤဟဲန့ၣ်လီၤဆူအဟံၣ်ပူၤ လၢတဖိးသဲးထဲတဂၤနီၣ်န့ၣ် လီၤ. ဘၣ်ဆၢသန့က့ ပုၤကအိၣ်အါန့ၣ်ဒီးတဂၤန့ၣ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်ဝဲလၢပုၤမၤကမၢ်ကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ပုၤသုးဖိ ပိၣ်ခွါတဂၤ ကူကၤဝဲသုးအယူနီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤပိၣ်ခွါတဂၤန့ၣ် န့ၣ်လီၤဆူဟံၣ်ပူၤ စိၣ်ယုၣ်ဝဲဒီးမ့ၢ်ဘံးတဖျါန့ၣ် ဒီးကွၢ်ယုၣ်တၢ်လၢ ဟံၣ်ပူၤဝးဝး ဒီးတယုၣ်ဝဲတၢ်ပျဲလၢဟံၣ်ကစၢ် စီၤအ---လၢကန့ၣ်လီၤဝဲဆူဟံၣ်ပူၤန့ၣ်ဘၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကဲထီၣ်သးဖဲ စီၤအ-- - ဒီးမုၢ်ဂၢ် ၀---သ့ၣ်တဖၣ်မံၣ်လၢအဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤပိၣ်ခွါတဂၤအံၤ (ပုၤမၤကမၢ်ကီၢ်မ့ၢ်) ကီးပသုထီၣ်လၢအကလုၢ်ဖး ဒိၣ် "ဟ့ၣ်" "ဟ့ၣ်" လၢကကိးပၢ်ထီၣ်ဝဲ အဝဲသ့ၣ် (ဖဲလၢပုၤခဲၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢလီၤမံၣ်ပူၤအဆၢကတီၢ်) န့ၣ်လီၤ. ပုၤပိၣ်ခွါတဂၤ အံၤတဲဝဲ စီၤအ---လၢအကလဲၤဆူအီၤဆူမံၣ်တဲးလဲးကရၢတဖျါန့ၣ် လၢအအိၣ်တယံၢ်ဒီး အဟံၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အ ယိ စီၤအ---စံးဆၢအီၤ "ယသကိးတအိၣ်နီၣ်တဂၤဘၣ်. (...) ယကကိးယသကိးတဂၤလၢကလဲၤယုၣ်ဒီးယၢ်" န့ၣ်လီၤ. ပုၤပိၣ် ခွါတဂၤအံၤတဲတဲတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ် လၢတၢ်န့ၣ်အယိ အဝဲသ့ၣ် (စီၤအ--- ဒီးမုၢ်ဂၢ် ၀---) စံၣ်လီၤ(လၢယိလီၤ) လၢဟံၣ်ပူၤ ဒ်သိး ကလဲၤဝဲဆူမံၣ်တဲးလဲးကရၢန့ၣ်လီၤ. (အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဟူဝဲလၢပုၤပိၣ်ခွါတဂၤန့ၣ်ဟဲပိၣ်အဝဲသ့ၣ်အခံၣ်န့ၣ်လီၤ.) မုၢ်ဂၢ် ၀--- စံၣ်လီၤဆိလၢဟံၣ်ပူၤ ဒီးန့ၣ်ဟူဝဲကျိၤပိၣ်သီၣ်တထံၣ် ဖဲလၢအအိၣ်လၢယိလီၤအဆၢကတီၢ် ဘၣ်ဆၢသန့က့ အဝဲတထံၣ်ဝဲ ကျိၣ်န့ၣ် ဟဲဝဲကျဲဖဲလဲၣ်ဘၣ် ခီဖျါလၢတၢ်ခဲးအယိန့ၣ်လီၤ. ဝံၤဒီး အဝဲန့ၣ်ဟူဝဲကျိၤပိၣ်သီၣ်လၢခံတထံၣ် ဖဲလၢအဝဲဒီးထီၣ်ခိၣ်ဖံး အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤအ--- ဟဲလီၤလၢယိလီၤ ဒီးဆၢထၢၣ်ဝဲလၢအယၢ် ဒီးထံၣ်ဝဲဒၣ်လၢ စီၤအ---လီၤတဲၣ်ဝဲလၢဟီၣ် ခိၣ်လီၤဒီးအကိၢ်ပူၤသ့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.(လီၤကဲလၢအဘၣ်ဝဲဒီးကျိၣ်လၢခံတဖျါန့ၣ်). လၢတၢ်န့ၣ်အယိ မုၢ်ဂၢ် ၀--- ဃုၢ်ပူၤ ဖျဲးကွံၣ်အသးလၢ ပုၤမၤကမၢ်ကီၢ်မ့ၢ် (တဖၣ်) န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဂၢ် ၀--- အုၣ်အသးလၢ "တၢ်အံၤ (ကျိၣ်) ဘူးကဘၣ်ယၢ်. ယဆိ ကမိၣ်လၢ ယမ့ၢ်တ (သကူးလီၤသး) ဒီးထီၣ်ယခိၣ်ဖံးဘၣ်န့ၣ်ဒီး ပကဘၣ်ခဲၣ်လၢလၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲယကွၢ်ယိဆူ (စီၤအ---) အအိၣ်န့ၣ် အဝဲလီၤယံၤဒီးကတိၤတၢ်တချုးနီၣ်တဖျါန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အကိၢ်ပူၤပုၤဝဲဒီးအသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံၤဒီး ပုၤတဂၤန့ၣ် (ပုၤမၤကမၢ်ကီၢ်မ့ၢ်) ဃုၢ်ဝဲလၢကျဲတဘိအံၤ ဒီးယဃုၢ်ကွံၣ်လၢကျဲတဘိန့ၣ် (ဃုၢ်တဂၤတပူၤ) န့ၣ်လီၤ. ယလီၤယံၤလၢကျဲ တဘျူးဘျီ ဖဲလၢယဃုၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယအိးထီၣ်ယမ့ၢ်ဘံးတဘျုးဘၣ်န့ၣ်လီၤ."

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒိၣ်န့ၣ်အိၤဖဲ လါမ့ၤ ၂၄သီ ၂၀၂၂န့ၣ် ဖဲလၢ ဟ---သဝီ, ခွဲးကလံၣ်ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢ, ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ် စီၤ အ---အသံစိၣ် ဒီးအတၢ်ပူၤလီၢ်တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢအစုဒုကီၢ်လၢအထွဲတကပၤ ဒီးအကံၢ်လၢလၢအစ့ၣ်တကပၤ လၢအဘၣ်ဒိဒီးကျိချံၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-KHRG)

တၢ်အံၤကဲထီၣ်ဖဲလၢမုၢ်န့ၣ်ဒိအဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒိၣ်မး (လၢသဝီပူၤ) အယိၣ်န့ၣ် မုၢ်ဂံၢ်ဝ--- ကီးဝဲဒၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်သန့ၣ်က့ ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကဟးထီၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ် အဘူးအတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်အိၣ်ခိးဝဲတုၤလၢအဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ လၢကမၤန့ၣ်က့ပုၤသံစိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ကဆိကံၣ်ဝဲ စီၤအ---အစိၣ် ခိဖျိလၢအမိၢ်ပုၤ ဘၣ်အဒီးအသ့ၣ်ဒိတဂၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲ ကျိချံၣ်ဘၣ်ဒိဝဲအကံၢ်လၢလၢအစ့ၣ်တပၤတဖျါ (လဲၤန့ၣ်လီၤဆူအမိၢ်ပုၤ ဒီးဖျိးထီၣ်ဆူအယိၣ်တံၢ်ခိၣ်) ဒီးဖျိသဂၢ်ဆူအစုဒုကီၢ်လၢအထွဲတကပၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဆိကမိၣ်တယၢ်ဝဲလၢဘၣ်တၢ်ခးဝဲကျိချံၣ်ဖျါ ဘၣ်ဆၢသန့ၣ်က့ ကျိချံၣ်ဘၣ်အိၤထဲတဖျါန့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဃာ်ဝဲကျိချံၣ်အကု (ကျိချံၣ်ဖျါ) ဒီး ဒုးနဲၣ်ပုးဝဲဒၣ် ကညီၣ်ဒိကလုာ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်သုးမုၢ်ဒိၣ် (DKBA) သုးခိၣ်သုးခိၣ်ကျါဖိ ဘိၤစတံ (သုးရၢၣ်လၢတၢ်တသ့ၣ်ညါ) ဒီးသံကွၢ်အိၤလၢ မုၢ်အဝဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကယိထံသ့ၣ်ညါ ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ် ပုၤမၤကမၢ်ကီၢ်မုၢ်အံၤ သ့ၣ်တသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဂံၢ်ဝ--- တဲဝဲ " ပလဲၤစိၣ်ကျိချံၣ်အကုတဖၣ် ဆူဘိၤစတံအိၣ် ဒီးအပုၤသုးဖိတဂၤစံးဝဲလၢ ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ကျိချံၣ်န့ၣ်လီၤ. (...) ဘိၤစတံ သံကွၢ်ယၢ် "မုၢ်န့ၣ်ညါ ပုၤခးတၢ်ကစၢ်ခါ" ယတဲအိၤယတသ့ၣ်ညါဘၣ် ဒီးမၤနီၣ်အိၤတဘၣ်ဘၣ် ခိဖျိလၢတၢ်ခးအယိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဝဲ (အဝဲဆိကမိၣ်ဝဲ) အဝဲသ့ၣ်မုၢ်ဝဲ ကီၢ်သုလုၤ (ကညီၣ်ဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျါသုးမုၢ်ဒိၣ်-KNLA မ့တမ့ၢ် ကညီၣ်ဒိကလုာ်ဂၤသးကရၢ-KNDO) ဖဲအဝဲကွၢ်ဝဲကျိချံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲမၤစၢၤဝဲဆူညါတသ့ၣ်လၢဘၣ် ခိဖျိလၢ ပဟ့ၣ်အိၤတၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး ဘၣ်ဃးဒီးပုၤမၤကမၢ်ကီၢ်မုၢ်အဂ့ၢ် တသ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ."

ပုလုအစံးဆါတက်ထိပ်လိာ်သံကွာ်အဂါတဂါ စီၤထ---တဲဝဲ “ဖဲပကွာ်ကျိချံအကုသုာ်တဖာ်န့ာ် ပထံာ်ဘာ်လၢ ကျိချံသုာ် တဖာ်အံၤ ဟဲဝဲလၢကျိလီၤဆီလိာ်သးခံကလုာ်န့ာ်လီၤ. ယထာ်ဖိာ်န့ာ် AK-47 အချံတဖျါာ် ဒီး AR-16 အချံတဖျါာ် လၢတၢ်န့ာ်အယိ ပုမၤကမာ်ကွီာ်မ့ာ်ကဘာ်မ့ာ်ဝဲဒုာ်ခံဂါန့ာ်လီၤ. ဖဲယကွာ်တၢ်လီၤလၢအဝဲ (ပုတူာ်ဘာ်တၢ်ဖိ) ဆါထာ် အလီၤ ဒီးတၢ်ပုလုလီၤလၢအအိာ်လၢအစု ဒီးအကံာ်လၢအလီၤန့ာ် ပုၤခးတၢ်ကစၢ်ကဘာ်အိာ်ဝဲလၢအလီၤခိတဂါ ဒီးအဂါ တဂါန့ာ်ကဘာ်အိာ်ဝဲလၢအကပၤန့ာ်လီၤ. ကျိချံအကုသုာ်တဖာ် လီၤတဲာ်ဝဲလၢတၢ်လီၤ လၢအံၤတဖျါာ် လၢန့ာ်တဖျါာ် န့ာ်လီၤ.” (မ့ာ်န့ာ်သက့ဒ်န့ာ်ဒီး တၢ်အံၤကီဒိာ်မးလၢတၢ်ကယုသုာ်ညါဝဲ ပုမၤကမာ်ကွီာ်မ့ာ်အိာ်တၢ်အလီၤဒီး စီၤအ--- အိာ် တၢ်အလီၤ ဖဲတၢ်ခးတၢ်အဆါကတီၢ် မ့ာ်လၢမုာ်ဂါ ၀---တဲဝဲလၢတၢ်ခိး ဒီးအဝဲတယာ်ဝဲဒုာ်တဘာ်လၢ မ့ာ်ပုၤခးကျိန့ာ်အိာ်ပဲ တၢ်လီၤဖဲလဲာ်န့ာ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤသ့ာ်တဖာ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ာ်အိၤ ဖဲ လၢမ့ၤ ၂၄သီ, ၂၀၂၂နံာ်, လၢ ဟ---သဝီ, ခွဲးကလံကရူာ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆာ်, ဒုပုာ်ယာ်ကီၢ်ရံာ် န့ာ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအစုာ်တကပၤ ဟ်ဖျါထီာ်ဝဲ ကျိချံအကုသုာ်ဖျါာ်လၢအဘာ်တၢ်ထၢန့ာ်အိၤလၢတၢ်ကဲထိပ်သးအလီၤန့ာ်လီၤ. တၢ်ဂီၤ လၢအထွဲတကပၤ ဟ်ဖျါထီာ်ဝဲတၢ်လီၤလၢ စီၤအ---ဘာ်တၢ်ခးသံအိၤ ပုလုလၢတၢ်တသုာ်ညါအိၤဘာ်န့ာ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-KHRG)

ဖဲတၢ်ကဲထိပ်သးဆါကတီၢ်န့ာ် တၢ်ကဘာ်သုာ်ဒုာ်ကျိခံကလုာ် (လၢတၢ်န့ာ်အယိတၢ်အံၤလီၤဂၤလၢ ပုမၤကမာ်ကွီာ်မ့ာ် အံၤကဘာ်အါန့ာ်ဒီးတဂါ) ဘာ်ဆာ်သနာ်က့ ပုၤအုာ်သးဟ်ဖျါထီာ်ဝဲဒုာ်လၢမ့ာ်ပုမၤကမာ်ကွီာ်မ့ာ်န့ာ် ဟဲလၢတၢ်ကဲထိပ် သးအလီၤအံၤပုၤဂၤလဲာ် မ့ာ်မတၢ်သ့ာ်တဖာ်လဲာ်န့ာ်တသုာ် ခိဖျါလၢတၢ်ခိး ဒီးအဝဲတူာ်ဘာ်ဝဲ လၢတၢ်အံၤအိာ်ဒီး တၢ်ဘာ် ယိာ်လၢကအိးထီာ်ဝဲမ့ာ်ဘံး လၢကထံာ်ဝဲမ့ာ်မၤတဂါဟဲန့ာ်လီၤ. သနာ်က့ အဝဲဆိကမိာ်တယာ်ဝဲလၢ ပုမၤကမာ်ကွီာ်မ့ာ် တဖာ် အစုၤကတၢ်တဂါန့ာ် ကဘာ်မ့ာ်ဝဲပုၤသးဖိ ခိဖျါလၢအဝဲထံာ်ဝဲဒုာ်ပုၤတဂါန့ာ် ပးဝဲဒုာ်ဒီး သးယီၢ်တကိးလၢ အယီၢ်ဒု လီၤ ဒီးအဝဲမ့ာ်ဝဲဒုာ်ပုၤကညီ ခိဖျါလၢအကတီၢ်တၢ်ဒီးအိၤလၢပုၤကညီအကျိာ်န့ာ်လီၤ. ဒ်သိးဒီးမုာ်ဂါ ၀---ရဲပုးဝဲန့ာ် “ယတ သုာ်ညါလၢပုၤစိာ်စုကတံာ်န့ာ်ဟဲပုၤဂၤလဲာ်ဘာ်န့ာ်လီၤ. တၢ်ခိးအယိထံာ်ထဲတဂါလီၤ. (...) ဘာ်သုာ်သုာ်ပုၤတဂါန့ာ် ကမ့ာ်ပုၤသးဖိ ခိဖျါလၢအပးဝဲဒုာ် သးယီၢ်တကိးလၢအယီၢ်ဒုလီၤန့ာ်လီၤ.” ဘာ်ဆာ်သနာ်က့ အဝဲကတဲဝဲလၢ ပုၤသးဖိန့ာ် အိာ်ဟဲလၢကရူာ်ဖဲလဲာ်တကရူာ်လဲာ်န့ာ်တသုာ် ခိဖျါလၢအထံာ်ဝဲဒုာ် အတၢ်ပနီာ်ဘာ် ဒီးပုၤဖိာ်တၢ်စုကတံာ်အိာ်ဝဲဒုာ်

အါဖု လၢအပူၤတၢ်ပူၤ ဒ်အမ့ၢ် KNLA, KNDO, **ကမျၢၢ်တၢ်ဒိသဒါသး (PDF)**, **ကညီၣ်ဒီကလုာ် တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်သး မ့ၢ်ဒိၣ် (DKBA)**, **ထံၣ်ကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးကီၢ်ကးကရၢ (SAC)** သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤစံးဆၢ တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်လၢအဂၤ တဂၤ စီၤဆ---တဲဝဲ "ပတသ့ၣ်ညါလၢအမ့ၢ်ဝဲပုၤဖီၣ်တၢ်စုကဝဲၤဖဲလဲၣ်တဖုလဲၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ကဘၣ်မ့ၢ်ဒိၣ်ပုၤသးဖိတဂၤဂၤ န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖီၣ်တၢ်စုကဝဲၤအိၣ်ဝဲဒၣ်အါဖု လၢအဟူးဂဲၤလၢတၢ်လီၤဖဲအံၤအယီၤ ပဆိကမိၣ်တယၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤဖီၣ် တၢ်စုကဝဲၤဖဲလဲၣ်တဖုလဲၣ်န့ၣ် တဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပတသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်လၢ မ့ၢ်အမ့ၢ်ဝဲ အဘီ (DKBA), အသူ (KNLA/ KNDO) မ့ၢ်တမ့ၢ် ပယီၤသး (SAC) ဧါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲပုၤသးဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် အဝဲသ့ၣ် တမ့ၢ်ပုၤကမျၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤကမျၢၢ်ဖိန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဒီးကျိအပတီၢ် ဒ်အံၤ သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ." စီၤအ---ဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤလၢတၢ်သတူၢ်ကလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် တသ့ၣ်ညါဝဲလၢ အဝဲဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤ လၢတၢ်ဂ့ၢ်မနုၤလဲၣ် ဒီးလီၢ်ကဝီၤပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်တဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၤ လၢကယိထံၣ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဘၣ်လဲၣ်န့ၣ် လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ တမ့ၢ်ထဲလၢ စီၤအ---အဟံၣ်ဖိယီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ အတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဘၣ်ဘီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်ဘၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိခဲလၢ လၢအအိၣ်ဘူးဒီး တၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ် ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်ဘၣ် ဒီးတၢ်လီၢ်ဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢအပူၤဖျဲးလၢ ပုၤကမျၢၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိယီ ဖိအံၤ အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤ ဒီးအဲၣ်ဒီးဝဲလၢပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါ သ့ၣ်တဖၣ်ကဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၤလၢကမၤဖျါထီၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤ ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ လီၢ်ကဝီၤပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် တဟံးထီၣ်န့ၣ်ဂ့ၢ်ဝီၤ လၢအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖိယီဖိအဂီၢ် နီတဂၤဂၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟံၣ်ဘါပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဘူးအတံၢ် သ့ၣ်တဖၣ် လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤ ဒီး ယုသ့ၣ်ညါပုၤအမၤကမၢ်ကွီၢ်မ့ၢ်အံၤ နီတဂၤဂၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤစံးဆၢ တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်အကျိတဂၤ တဲဝဲ "ယအဲၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါလၢ တၢ်အံၤမ့ၢ်အမ့ၢ် စီၤအ---အတၢ်ကမၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်အတၢ်ကမၢ်န့ၣ် ပတူၢ်လိာ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဝဲဒၣ်ခဲလၢ အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလၢတၢ်မနုၤကဲထီၣ်သးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. (...) ယတထံၣ်လၢပုၤတဂၤဂၤမၢ်ကဟံးန့ၣ်မ့ၢ်ဒါ လၢကယုထံၣ်သ့ၣ်ညါဝဲ ပုၤမၤကမၢ်ကွီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ဘၣ်."

စးထီၣ်လၢ လါနီၣ်ဝဲဘၣ်, ၂၀၂၂နီၣ်န့ၣ် ဟ---သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးသဝီဖိအါဂၤလၢအအိၣ်လၢသဝီအဂုၤအဂၤ လၢကီးတရံး ကီၢ်ဆၣ်, ဒူပုၤယၢ်ကီၢ်ရုၢ်ပူၤသ့ၣ်ဖၣ် ဘၣ်ယုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဝဲဆူထံဆၢကီၢ်ဆၢ ခီဖျိလၢတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ KNDO ဒီး BGF သုးဟံၣ်ဖိၣ် ဒီး SAC သုး အဘၣ်စၢၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ယုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဝဲ ဒီးအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပုၤယုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိး အလီၢ်လၢအအိၣ်ဖဲ ယီၤ ဒီးကီၢ်ပယီၤအဆၢန့ၣ် ကအိၣ်လၢ ယုလါယုၢ်ယုၢ်လံန့ၣ်လီၤ. လါမ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်ကကတဲာ်ကတီၤဝဲ တၢ်သူတၢ်ဖျဲးအလီၢ်အကျဲအဂီၢ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤဝဲဒၣ်လၢအဝဲသ့ၣ် အတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ် ခိသးသမူလၢနီၣ်လၢကဟဲလၢခံတနီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ပုၤသဝီဖိအါဂၤ လၢအအိၣ်လၢတၢ်လီၢ်အါတီၤ ဟဲက့ၤ ကဒါက့ၤဝဲဒၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဒူသဝီ ဒ်သိးဒီးကစးထီၣ်ထူၣ်ထူၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. စီၤအ---ဟဲက့ၤဆူ ဟ---သဝီ, ခိးကလံ ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ် ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ အါဒၣ်တက့ၢ်အဟံၣ်ဖိယီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်တွၢ်ဝဲလၢ IDPs အလီၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဘၣ် ယိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်မးလၢကဟဲက့ၤအိၣ်လၢဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲဟဲက့ၤလၢအဟံၣ် အသီတဆံဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ် စီၤအ---ယုလိာ် န့ၣ်ဝဲဘုခဲချံ လၢပုၤသဝီအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် ဒီးပုၤန့ၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲကဟံၣ်သိ ဒ်သိးဒီးကကတဲာ်ကတီၢ်အဟီၣ်ခိၣ်လီၢ် လၢတၢ်သူတၢ်ဖျဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တယံာ်တမိၣ် တချုးဒ်လၢအသံဒီးအဆၢကတီၢ်).

ဖဲပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အံၤအမၤဘၣ်အိၣ်လီၤတၢ်ခီဖျိ အဝၤလၢအမ့ၢ်ဝဲပုၤလုၢ်အိၣ်အဟံၣ်ဖိယီဖိအံၤ တအိၣ်လၢဘၣ်အယီၤန့ၣ်

အဝဲကွၢ်ဆၢၣ်မဲၢ်ဘၣ်ဝဲဒၣ် ဒီးတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသးသမူအတၢ်တၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢကဘၣ်ကွၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဝဲအဖိယၢ်ဂၢၤအံၤ ထဲအီၤတဂၤဧၢၤန့ၣ်လီၤ. (အဖိအိၣ်ယုဂၤ ဘၣ်ဆၢၣ်သန့က့ အဖိခွါဒိၣ်ကတၢၢ်တဂၤန့ၣ်ထီၣ်ပုၤလံ). ဖဲလါမ့ၤ ၁၈သီ ဒီး ၂၁သီ အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ် မူခိၣ်စူၤဝဲဖးဒိၣ်အယိ ပုၤယုၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဖိအါဂၤ IDPs အတၢ်အိၣ်ကဒုတစိၢ်တလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဟး ဂီၤကွံာ်ဝဲဒၣ် ခိဖျါလၢ သူမွဲကျိထံၣ်ဒိၣ်လီၤအယိ ပုၤယုၢ်ဝဲဒီး စီၤအ---အတၢ်အိၣ်ကဒုအလီၢ် လၢတၢ်န့ၣ်အယိဒီး အဟံၣ်ဖိ ယိဖိ အတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသးသမူအတၢ်တၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အါထီၣ်ဝဲလၢအခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤစ့ၢ်ကီးကီၢ်ဒိၣ်မးလၢ ဟံၣ်ဖိ ယိဖိအံၤ ကကွၢ်ဆၢၣ်မဲၢ်ဝဲဒီးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ခိဖျါလၢဟံၣ်ဖိယိဖိလၢတၢ်အဲၣ်အီၤတဂၤအံၤလီၤမၤအယိ ဒီးပုၤတူၢ် ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ် အသးတမံဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်အံၤန့ၣ်ဘၣ် ခိဖျါလၢအဝဲမ့ၢ်ပုၤကမုၢ်လၢ အတၢ်ကမၢ်တအိၣ် ဘၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိယိဖိ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲအတၢ်သးအုးလၢ အဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖိယိဖိအတၢ်လီၤမၤအံၤ ဒီးအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲလၢ မ့ၢ်အမၤကမၢ်တၢ်ကမၢ်မနုၤတဖၣ် လၢအဒုးကဲထီၣ်အတၢ်သံအံၤန့ၣ်လဲၣ်. ဟံၣ်ဖိယိဖိအံၤ ဆိက မိၣ်ဝဲလၢ အဝဲတမၤကမၢ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ် ဒ်အမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤမၤအိၣ်စံာ်မုၢ်ဆုၣ်မုၢ်ဂီၤတဂၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

(၄)တပတီၢ်- တၢ်ယုၢ်န့ၣ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤဧၢၤ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပက သုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပုၤစံးဆၢတၢ်ထီၣ်လီၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ KHRG သုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိာ်
 ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျုတဖုလၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. **KHRG** သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ် လီၤ. **KHRG** ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမုၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.